

پژوهش‌نامه مدیریت آموزشی

جلد اول

رفتار سازمانی و روابط انسانی

تألیف:

دکتر عادل زاهد بابلان (استاد مدیریت آموزشی دانشگاه محقق اردبیلی)
دکتر مهدی معینی کیا (دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه محقق اردبیلی)
مرتضی جاویدپور (دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه محقق اردبیلی)
سلیم کاظمی (دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه محقق اردبیلی)

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۹

عنوان و نام پدیاور	:	پژوهش‌نامه مدیریت آموزشی، نویسندگان عادل زاهدیابالان...[و دیگران].
مشخصات نشر	:	تهران : آوای نور، ۱۳۹۹ -
مشخصات ظاهری	:	ج.: جدول.
شابک	:	978-600-309-720-9
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	نویسندگان عادل زاهدیابالان، مهدی معینی‌کیا، مرتضی ویدپور، سلیم کاظمی.
یادداشت	:	کتابنامه.
مدرجات	:	ج. ۱. رفتار سازمانی و روابط انسانی
موضوع	:	دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- مدیریت -- فرم‌ها و پرسشنامه‌ها
موضوع	:	Universities and colleges -- Administration -- Forms
موضوع	:	مدیریت -- تحقیق -- فرم‌ها و پرسشنامه‌ها.
موضوع	:	Management -- Research -- Forms
موضوع	:	پرسشنامه‌ها -- روش‌شناسی
موضوع	:	Questionnaires -- Methodology
شناسه افزوده	:	زاهدیابالان، عادل، ۱۳۳۹ -
رده بندی کنگره	:	LB۲۲۲۱
رده بندی دیویی	:	۳۷۸/۱۰۱
شماره	:	۷۳۲۵۰۱۵
کتابشناسی ملی	:	

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پژوهش‌نامه مدیریت آموزشی

جلد اول

رفتار سازمانی و روابط انسانی

تألیف: دکتر عادل زاهدبابلان - دکتر مهدی معینی کیا - دکتر علی باویدپور -

سلیم کاظمی

صفحه آرا: فاطمه حامدی

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۷۲۰-۹

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،

پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

بخش اول: رهبری و اعتماد

پرستشنامه ۱: رهبری خدمتگزار.....	۱۳
پرستشنامه ۲: رهبری تحول آفرین.....	۱۹
پرستشنامه ۳: رهبری مثبت‌گرا.....	۲۵
پرستشنامه ۴: رهبری توزیعی.....	۲۹
پرستشنامه ۵: رهبری آگین (سمی).....	۳۵
پرستشنامه ۶: خود رهبری.....	۴۱
پرستشنامه ۷: اعتماد بر زمان.....	۴۷

بخش دوم: نگرش‌ها و رضایت شغلی

پرستشنامه ۸: اشتیاق تحصیلی.....	۵۵
پرستشنامه ۹: تعهد حرفه‌ای.....	۵۹
پرستشنامه ۱۰: تعهد شغلی.....	۶۳
پرستشنامه ۱۱: تعهد سازمانی.....	۶۹
پرستشنامه ۱۲: رضایت شغلی.....	۷۳
پرستشنامه ۱۳: فرسودگی تحصیلی.....	۷۹
پرستشنامه ۱۴: دلبستگی شغلی.....	۸۳
پرستشنامه ۱۵: درگیری تحصیلی.....	۸۷

بخش سوم: اخلاق و معنویت در سازمان

پرستشنامه ۱۶: فضیلت سازمانی.....	۹۵
پرستشنامه ۱۷: سیرت نیکوی مدیران.....	۱۰۱
پرستشنامه ۱۸: معنویت در محیط کار.....	۱۰۷
پرستشنامه ۱۹: اخلاق حرفه‌ای.....	۱۱۳
پرستشنامه ۲۰: اخلاق پژوهش.....	۱۱۹
پرستشنامه ۲۱: بی‌اشتیاقی اخلاقی.....	۱۲۷

بخش چهارم: سرمایه‌های پنهان سازمانی

- پرسشنامه ۲۲: سرمایه اجتماعی ۱۳۵
- پرسشنامه ۲۳: سرمایه فکری ۱۳۹
- پرسشنامه ۲۴: سرمایه روان‌شناختی ۱۴۷
- پرسشنامه ۲۵: سرمایه انسانی ۱۵۳

بخش پنجم: رفتارهای منفی سازمانی

- پرسشنامه ۲۶: اهمال کاری سازمانی ۱۶۱
- پرسشنامه ۲۷: سکون زدگی شغلی ۱۶۵
- پرسشنامه ۲۸: نعلال، غفلت، بی‌توجهی ۱۷۵
- پرسشنامه ۲۹: انانیتاز، برادری ۱۷۹
- پرسشنامه ۳۰: سرکشی، بی‌سازمانی ۱۸۳
- پرسشنامه ۳۱: بی‌تفاوتی سازمانی ۱۸۹
- پرسشنامه ۳۲: بدبینی سازمانی ۱۹۵
- پرسشنامه ۳۳: فراموشی سازمانی ۱۹۹
- پرسشنامه ۳۴: از خودبیگانگی تحصیلی ۲۰۵

بخش ششم: توسعه منابع انسانی سازمانی

- پرسشنامه ۳۵: بالندگی دبیران ۲۱۱
- پرسشنامه ۳۶: تعالی سازمانی ۲۱۹
- پرسشنامه ۳۷: توسعه حرفه‌ای معلمان ۲۲۳
- پرسشنامه ۳۸: توانمندسازی کارکنان ۲۳۱
- پرسشنامه ۳۹: مدیریت استعداد ۲۳۵

بخش هفتم: فرهنگ و جو سازمانی

- پرسشنامه ۴۰: جو سازمانی نو آورانه ۲۴۳
- پرسشنامه ۴۱: فرهنگ کیفیت ۲۴۷

بخش هشتم: روانشناسی سازمانی

- پرسشنامه ۴۲: خوش‌بینی تحصیلی ۲۶۱

- پرسشنامه ۴۳: خودکارآمدی تحصیلی ۲۶۷
- پرسشنامه ۴۴: سازگاری شغلی ۲۷۱
- پرسشنامه ۴۵: بهزیستی اجتماعی ۲۷۹
- پرسشنامه ۴۶: سلامت سازمانی ۲۸۵
- پرسشنامه ۴۷: کیفیت زندگی کاری معلم ۲۹۱
- پرسشنامه ۴۸: حمایت سازمانی ادراک شده ۲۹۷

بخش نهم: سبک مدیریت و روش تدریس

- پرسشنامه ۵۱: سبک مدیریت کلاس ۳۰۳
- پرسشنامه ۵۰: تدریس تدریس آفرین ۳۰۹

مقدمه مولفان

هزاره سوم دوره تحولات شتابنده و غیرقابل پیش‌بینی است، در این شرایط، افتخار ملت‌ها به دارایی سرمایه‌های انسانی است و اصلی‌ترین عامل شکل‌گیری، حفظ و توسعه سرمایه انسانی، «آموزش»^۱ است. به عبارت دیگر یک آموزش قدرتمند و اثربخش مایه افتخار ملت‌هاست. با توجه به مطالب بالا پیش‌فرض منطقی آن است که مدیریت آموزشی اثربخش ضامن آموزش اثربخش است.

در تعریف عام، مدیریت آموزشی از دیدگاه آهنگیان^۲ (۱۳۹۸) عبارت است از تدبیر فرایند یادگیری-یادگیری که امکان مداخله آن را در همه مراحل «طراحی، اجرا و ارزیابی» فراهم می‌کند و در مفهوم خاص «علمی که به بررسی نظام‌دار مداخله‌های مدیریتی در فرایندهای آموزشی می‌پردازد تا از این طریق نتایج مورد انتظار از کوشش یاددهندگان و یادگیرندگان را بهبود بخشد گزارش شود» مفهوم‌پردازی بالا فقط به مدرسه و فضای رسمی آموزش و پرورش محدود نمی‌شود.

مفروضه‌ی اساسی در تألیف این مجموعه که جلد اول آن اکنون در دسترس شماست، فراهم نمودن دانش کاربردی برای مدیران، پژوهشگران و دانشجویان مدیریت آموزشی و رشته‌های مرتبط است تا با رویکردی پژوهشی ابعاد مختلف فرایند پیچیده یادگیری-یادگیری را در سازمان‌های آموزشی و آموزش سازمان‌ها مورد بحث و بررسی قرار دهند و با استفاده از محتوای آن:

اولاً: با انجام پژوهش‌های علمی به‌وسیله پرسشنامه‌ها، اسناد و معتبر، مسائل و مشکلات آموزشی، (سازمان‌های آموزشی و آموزش در سازمان‌ها) را دریابند.
ثانیاً: با استفاده از مبانی نظری کاربردی و راهنمایی‌های ارائه شده نسبت به حل مسائل و بهبودی مدیریت آموزشی، اقدامات مقتضی به عمل آورند.

این مجموعه با اندیشه‌ی گشودن فضاهای جدید پژوهشی در عرصه‌ی مدیریت آموزشی با استفاده از ابزارهای معتبر علمی، پایه‌ریزی شده است از آنجا که یکی از اصلی‌ترین ارکان هر کار پژوهشی را گردآوری داده‌های معتبر تشکیل می‌دهد و پرسشنامه به عنوان ابزاری

کارآمد که از طریق گویه‌های آن می‌توان نگرش‌های پاسخ‌دهندگان را در خصوص موضوعات مختلف مورد ارزیابی قرار داد، همچنان در تحقیقات دارای اهمیت ویژه است.

یکی از چالش‌های مهم که همواره پژوهشگران با آن مواجه بوده‌اند انتخاب موضوعی جدید و کاربردی و همچنین طراحی ابزار علمی معتبر برای سنجش متغیرهای تحقیق است پژوهش‌نامه مدیریت آموزشی این امکان را فراهم می‌آورد تا پژوهشگران برای انجام تحقیقات ضمن انتخاب موضوع دلخواه خود و تدوین مدل مفهومی و فرضیات تحقیق بر مبنای مؤلفه‌ها و گویه‌های مطرح شده در پرسشنامه‌ها به ابزار جدید علمی و معتبر برای گردآوری داده‌ها دسترسی داشته باشند.

منابعی که در این نامه‌های موجود در این اثر در آن‌ها گنجانیده شده، شامل پایان‌نامه‌ها و طرح‌های پژوهشی است که در رشته‌های مرتبط در سطح کارشناسی ارشد و حتی در سطح دکتری مورد استفاده قرار گرفته و ویژگی‌های روان‌سنجی آن‌ها بدست آمده است. گردآورندگان این مجموعه با دقت لازم و رعایت کامل امانت‌داری تلاش کرده‌اند تا ابزارهای مذکور تا جایی که امکان دارد به طور کامل و قابل استفاده ارائه شوند.

در ارائه هر یک از پرسشنامه‌ها منابعی که پرسشنامه‌ها از آن اقتباس شده، سازندگان اصلی پرسشنامه‌ها و دانشجویان یا اساتیدی که ویژگی‌های روان‌سنجی آن‌ها را در جامعه ایرانی به دست آورده‌اند، معرفی شده است. در هر مورد راهنمای اجرا و محتوای ابزار و روش نمره‌گذاری آن شواهد تجربی و ویژگی‌های روان‌سنجی آن توضیح داده شده است. ضمن سپاسگزاری صمیمانه از تلاش‌های این افراد که گردآورندگان این مجموعه آن‌ها را معرفی کرده‌اند، موفقیت روزافزون آنان را در راه انجام پژوهش‌های علمی از خداوند متعال خواهانیم.

استفاده از این پرسش‌نامه‌ها را در پژوهش‌های دانشجویی و پایان‌نامه‌ها و تحقیقات دانشجویان و پژوهشگران گرامی توصیه می‌کنیم و از استادان و همکاران ارجمند نیز سپاسگزار خواهیم بود که گردآورندگان این مجموعه را از لغزش‌های احتمالی آگاه سازند و در جهت بهتر کردن محتوای این اثر در چاپ‌های بعدی با نظرات ارزنده خود گردآورندگان را راهنمایی کنند.